

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi	1/1 str.	Din 400
„ „ „	1/2 „	Din 200
„ „ „	1/4 „	Din 100
„ „ „	1/8 „	Din 50
„ „ „	1/16 „	Din 25

VI. letnik.

V Ljubljani, dne 15. marca 1923.

Štev. 6.

I. Zdravec:

Obrtništvo in konkurenca.

Konkurenčno vprašanje je dandanes, ko se vsakomur po bogastvu in dobičku sline cedijo, eno izmed najvažnejših eksistenčnih vprašanj našega obrtništva. Nova podjetja, nove obratovalnice rastejo kot gobe po dežju, — vse stremi za osamosvojitvijo. So to posledice vojne dobe, znaki našega novim razmeram neodgovarjajočega obrtnega reda, največkrat pa tudi pomanjkanje treznega premišljenja s strani obrtništva samega. Kdor opazuje razmere na deželi, mi bo priznal, da naše pomočništvo, komaj da dovrši predpisane mesece, stremi za obrtnim listom. Naravnost neprimerno se množe v zadnjem času prošnje za dispenze, — pravcat lov na izrabljanje s cesarskim ukazom od 5. decembra 1915. vpeljane olajšave. Oproščen mesarski učenec, kateremu se po izučitvi, — stoječemu izven svoje stroke skozi 6 let — pred vojno niti sanjalo ni, da bode kedaj prijavil svoj obrt, se spomni olajšav cesarskega ukaza, jih izrabi s svojo vojno udeležbo ter zahteva pregled predpisanega znanja. Celo vrsto takih cvetk iz zadnje dobe bi lahko naštel. Vse premalo polaga pomočništvo vrednosti na daljšo, temeljitejšo strokovno prakso, vse premalo ga vleče v svet, da si svoje znanje izpopolni ter da si pridobi podlago za svoj strokovni napredek.

Izvemši maloštevilne izjeme pogrša naše obrtništvo vsled pomanjkanja strokovnih šol stanovskemu razvoju potrebno podlago.

Ti dve okolnosti in dejstvo, da je še vedno več kot preveč nelegitimne obrti, vplivata na njegovo stališče neugodno in naravno je, da bode tudi obrtnik moral začeti misliti na sredstva, kako mu je zmagovati v konkurenčnem boju.

Cilj posameznika je, doseči vsaj oni dobiček, ki mu omogočuje obstanek. Sredstva za to se bistveno razločujejo: eni iščejo svoj dobiček z visokimi cenami, drugi s slabim izdelkom, tretji — po nacionalno mešanih krajih — s svojo narodnostjo ali morda celo strankarsko pripadnostjo. To velja samo prizadetim. Nobeno teh sredstev ne smatram za dobro. Ob današnjih časih nikdo rad ne plačuje previsokih cen. Slab izdelek se maščuje sam nad seboj. Narodna ali strankarska pripadnost pa tudi ni trajno uspešno sredstvo. Praksa nas uči, da si s tem odjemalce odtujujemo v škodo svojo in celokupnega obrtništva.

Pot do našega cilja je sicer trnjeva, kulminira pa v poglavitnem:

1. V pazljivosti ob nakupu sirovin in izvrševanju naročil;

2. v štedenju in stopnjevalnem razširjanju obrata brez prevelikega zadolženja in povečanja stroškov;

3. v stalnem izpopolnjevanju znanja v izberi in vzgoji dobrega pomočništva.

Pameten obrtnik si bode blago in potrebščine naročeval le pri onih veletržcih in tovarnarjih, ki stavijo najugodnejše pogoje. On bode stalno informiran o tržnem položaju. Pozorno bode sledil izpremembam cen in vsem važnejšim pojavom na gospodarskem polju. Radi zmanjšanja stroškov in za dosego ugodnejših cen bode stremel za tem, da pridobi svoje stanovske tovariše za kako skupno akcijo, zlasti če se gre za kak priložnostni nakup ali sicer za kak dragi predmet, na primer stroj.

Vsako, še tako malo priliko bode porabil za znižanje stroškov, odn. za izboljšanje izdelkov. Šel bo z eno besedo „h kovaču in ne h kovačku“, če hoče pospešiti svoj obrat. Z največjo paznostjo bode skrbel za izvrševanje naročil, da ugodni svojim odjemalcem glede dobavnega roka in glede kvalitete izdelkov. Pri izrabljanju konjunktur naj ne bo prevelik sebičnež in naj ne pozabi pregovora, ki pravi: „živi in pusti, da živi tudi drugi“.

Neobhoden življenski pogoj obrtništva je, da štedi. Le prevečkrat najdemo zlasti v vinskih krajih v tem pogledu prikazni, ki stoje izven cilja po izboljšanju razmer. Usodepolno je za vsakogar, ki izgubi ravnovesje med „dobiti in dati“, med imetjem in dolgovi. Dobremu delu, zadovoljivi postrežbi pa sledi nedvomno razširjenje kroga odjemalcev. Ohraniti si stare odjemalce in si pridobiti nove naj ostane princip vsakega poštenega obrtnika. Razširjanje odjemalcev bode povzročilo povečanje obrata, pomnožitev delavnih sil in prirastek na dobičku. Ne laskam nikomur, če trdim, da je umetnik oni, ki zna kar najbolj ekonomsko izrabljati vse produktivne sile svojega podjetja, ki jih ve navajati k natančnemu in vestnemu izvrševanju dolžnosti in jih ne pušča nezaposlenih. Če je komu, je nedvomno tudi obrtniku čas — zlato. Skrben obrtnik bode skušal pred vsem s svojimi prihranki povečati obrat. In v kolikor mu to ni mogoče, bode s trezno premišljenostjo najel potrebno posojilo in to le v toliko, v kolikor nujno zahteva povečanje njegovega obrata, na podlagi racionalnejšega izkoriščanja proizvodnih sil.

Glede tretje točke, katero sem uvodoma kot pogoj za zdrav razvoj obrtništva omenil, mi bode dovoljeno, da ugotovim, da ravno v tem oziru donša obrtništvo vse premalo pažnje za napredek. Le redke so izjeme, da najdemo med obrtništvom kak strokovni list in kako žalostno je dejstvo, da ima edino glasilo slovenskega obrtništva

tako malo naročnikov. Citanje strokovnih listov, naj si bodo v kateremkoli jeziku, je potreba, katere bi se vsak posameznik v največji meri zavedati moral. Naročitev slovenskega obrtnega glasila (Obrtnega Vestnika) smatram pa kot moralno dolžnost slovenskega obrtnika. Vodilno načelo obrtništva mora biti napredek, napredek vzgoje samega sebe, vzgoje svojega pomočništva in naraščaja.

Z željo, da bi te vrstice onim, ki imajo na svojem in celokupnem narodnoekonomskem napredku interes, koristile, končam.

Kaj je z izdelovanjem perila?

Izdelovanje perila je prost obrt, v zadnjem času pa se oglašajo zahteve, naj bi se proglasilo za rokodelski obrt. Zadeve ni podcenjevati, ker gre tu posebno za interese celega krojaškega stanu.

Običaj in že sama beseda perilo kažeta, da gre pri izdelovanju perila za one predmete iz platna in podobnega blaga, ki se jih rabi v gospodinjstvu, n. pr. prti, robci, brisače in posteljno preoblačilo in pa za moško in žensko spodnjo obleko, kakor srajce, spodnje hlače, spalna oblačila in slično. Vendar pa se izdelovalci perila pečajo navadno le z oblačilnim perilom.

Dočim je gospodinjstvo perilo precej enostavno in za njega izdelovanje ni potrebna posebna usposobljenost, je izdelovanje posebno finejšega moškega in ženskega perila tako komplicirano in težavno, da se je moral dober izdelovalec najmanj toliko učiti in vežbati, kakor dober krojač ali šivilja za izdelovanje obleke. Odveč je dokazovati, kako težko je ustreči že zahtevi navadnega meščanskega konzumenta, ko gre n. pr. za finejšo srajco, kaj šele, če gre za finejše žensko perilo, ki zahteva včasih naravnost umetniški ukus. Kako zelo cenjene in iskane so dobre šivilje perila! Če se sodi po usposobljenosti, ki je za izdelovanje boljšega perila potrebna, ima ta prosti obrt brezdvomno rokodelski značaj. Za proglasitev za rokodelski obrt bi tehnika dela vsekakor govorila.

Drugače pa stvar izgleda, če se jo premotri s stališča, kakšno korist ali škodo bi imel radi izpremembe krojaški obrtnik, ki je na tem najbolj interesiran. Od tega, da je bilo izdelovanje perila prost obrt, krojač in šivilja nista bila bistveno oškodovana. V kolikor je šlo za negospodinjstvo in netovarniško delo, je pripadlo itak skoro vse njim. Za izvrševanje jim je bilo treba obrt le prijaviti, ne da bi se zahtevala usposobljenostna izkazila. Bistvene koristi torej ne bi dosegli, ako bi se izdelovanje perila izključno podredilo njihovu obrtu. Nasprotno pa bi občutno zadela krojače in šivilje, če bi se proglasil ta prosti obrt za rokodelstvo. Ne smel bi ga izvrševati izdelovalec oblek, če ni izkazal še posebne usposobljenosti, t. j. učne in pomočniške dobe ter prestane pomagalske preizkušnje za izdelovanje perila. Prezreti tudi ni kvarnih posledic, ki bi jih povzročila morebitna rivaliteta med izdelovalci oblek in izdelovalci perila. Posebno občutno bi bile udarjene šivilje. Ne more se nadalje trditi, da je za izobrazbo naraščaja dovolj preskrbljeno, izvzemši morebiti Ljubljano, Maribor in Celje. Končno je prav dvomljivo, da bi vklepanje tega obrta v precej okorne sponse rokodelsko-obrtnih predpisov koristilo njega napredku. Mislimo le na Češko, ki je bila davno pred vojno v obrtnoindustrijskem oziru daleko pred nami — tudi takšnimi kot smo danes v tem pogledu — pa vendar ni čutila potrebe po izpremembi.

Če naj se dela na to, da se izdelovanje perila proglasi za rokodelski obrt, je potrebno za to tudi tehničnih razlogov, predvsem bistvene koristi za obstoj in razvoj obrtnega stanu.

Nove odredbe o carinjenju.

Na predlog carinskega sveta in na osnovi čl. 61. in 220. carinskega zakona ter čl. 4. zakona o občni carinski tarifi se odreja nastopni delokrog carinarnic glede izvozne, uvozne in prevozne ekspedicije blaga:

I. Pri stranskih carinarnicah se more cariniti blago iz nastopnih številk občne carinske tarife: 1—4, 6—8, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 30, 31 (izvemši točko 5), 36—38, 40—45, 50—59, 62—64, 67, 69—73, 75, 77—80, 80—84, 85—90, 92, 94—99, 101, 102—103 točka 1, 124, 126 (izvemši blago iz opomnje), 127, 128, 129, 136, 147—162, 163—170, 173—176, 181—212, 215, 226—262, 263, 400 točka 1., 479, 484, 487—491, 492—503, 507, 526, 536 točka 1., 540, 541, 543, 580, 586, 595, 600, 606, 612, 635, 640.

II. Pri glavnih carinarnicah 2. reda se more cariniti vse blago, katero morejo cariniti stranske carinarnice, a poleg tega še blago iz nekaterih drugih številk občne carinske tarife.

III. Glavne carinarnice morejo cariniti blago iz teh števil. Odstop more odobriti samo generalna direkcija carin.

IV. Vse carinarnice morejo cariniti blago, ki ga nosijo potniki s seboj, ako to blago ne prekorači vrednosti 5000 dinarjev, izvzemši igralne karte, zlate in srebrne predmete ter drugo blago, ki je podvrženo žigosanju in punciranju.

V. Predmeti iz dragocenega kamenja in kovin. Uvoz se more izvršiti pri carinarnicah 1. reda, kjer obstojajo puncijski in žigovni odseki ministrstva trgovine in industrije. Blago v zvezi s pozlačenimi in posrebrenimi kovinami ali iz takih kovin se more cariniti samo pri carinarnicah 1. reda, kjer obstojajo carinski kemični laboratoriji.

VI. Igralne karte, domini in drugi predmeti, ki so podvrženi punciranju, se morejo cariniti pri carinarnicah, ki so za to posebno pooblašene.

VII. Blago, ki se carini po vrednosti (ad valorem), morejo cariniti samo carinarnice, omenjene v razglasu C. št. 71.602 od 4. decembra 1921.

VIII. Blago, ki je po členu VI. zakona o občni carinski tarifi carine prosto, se more cariniti, in sicer: blago iz točk 1—7 in 11—15 pri vseh carinarnicah. Pri glavnih carinarnicah 2. reda se more cariniti še blago iz točk 8—10, 16, 17, 19—30. Ostalo blago iz točke VI. zakona o občni carinski tarifi se more cariniti samo pri glavnih carinarnicah 1. reda.

IX. Monopolskega blaga stranske carinarnice ne morejo cariniti. Glavne carinarnice 2. reda morejo cariniti blago iz št. 264, 265 in 266 samo, kadar se uvozi za potrebe industrijskih podjetij, ako uvoznik izpolni predpisane pogoje za uvoz teh predmetov. Glavne carinarnice 1. reda morejo cariniti vse monopolske predmete.

X. Carinjenje živine in živinskih produktov morejo vršiti samo one carinarnice, pri katerih obstojajo veterinarske postaje, katere odreja ministrstvo za poljedelstvo in vode.

XI. Odseki in oddelki carinarnic morejo cariniti vse blago, katero imajo pravico cariniti carinarnice njihovega področja, v kolikor so za to pooblašene in v mejah pravice, ki jih že imajo.

XII. Uvozne ekspedicije iz čl. 72—78 potem po zakonu o izvozu na prodajo, izvzemši osnovane na čl. VI. zakona o občni carinski tarifi, morejo vršiti samo glavne carinarnice 1. in 2. reda. Za blago iz čl. VI. zakona o občni carinski tarifi velja točka VII.

XIII. Izvozne ekspedicije morejo vršiti samo carinarnice in njihovi odseki po predpisih razglasa C. št. 58.649 iz leta 1920.

XIV. Prevozne ekspedicije tujega blaga pri železniških transportih preko naše kraljevine morejo vršiti vse carinarnice, ki se nahajajo ob železniških progah. Prevozne ekspedicije domačega blaga preko tujega ozemlja se morajo vršiti po C. št. 55.377 iz l. 1922. Prevozne ekspedicije domačega blaga preko domačega ozemlja (krajevni prevoz) morejo vršiti vse carinarnice.

XV. Ekspedicije dvolastnikov morejo vršiti po obstoječih predpisih vse carinarnice.

Gornje se objavi vsem carinarnicam z opomnjo, da začnejo po tem razglasu postopati dne 16. t. m. Tega dne prenehajo veljati odredbe razglasa C. št. 39.025 z dne 16. junija 1920., v kolikor so po predstojecem razglasu spremenjene, kakor tudi vse ostale naredbe, ki bi bile gornjemu razglasu protivne.

Veselični davek.

Izza dne 1. maja 1920. se je razširilo do takrat le za teritorij bivše kraljevine Srbije veljavna tarifna postavka 99. a zakona o taksah na vse pokrajine naše kraljevine. S tem je bil uveden tudi v Sloveniji državni veselični davek. Ta davek se pobira praviloma v izmeri 20 odstotkov od vrednosti prodanih vstopnic. Le na vstopnice za državna, državno privilegirana in umetniško-diletantska gledališča in umetniške koncerte se pobira 10odstotni davek, ako te prireditve niso združene s plesno veselico. Privilegirana in umetniško-diletantska gledališča ter prireditelji umetniških koncertov pa morajo imeti, ako hočejo izkoristiti ugodnost, še potrdilo pokrajinske uprave, oddelka za prosveto, da so resnično privilegirana, odnosno umetniška. Davčna podlaga je pri veseličnem davku praviloma vrednost prodanih vstopnic, le od barov, kabaretov, orfejev, varijetejev in vseh ostalih naprav podobne vrste, katerim se prištevajo tudi lokali, kjer igra godba in kjer so cene jedil in pijač večje nego v sličnih lokalih (restavracijah ali hotelih boljše vrste), ne glede na to, ali se tudi prirejajo plesi, pėvske in druge produkcije, se pobira veselični davek v izmeri 20 odstotkov kosmatih dohodkov v lokalu (od vstopnine, prodaje programov, garderobe, pijač, jedil itd.), torej ne le od vstopnine.

Prostovoljni prispevki, ki se pobirajo poleg vstopnine ali namesto vstopnine, tudi ako višina ni naprej določena, so ravno tako zavezani ustrezni taksi. Veselični davek se pobira tudi od prireditev, za katere se plačuje vstopnina v obliki vpisnine v klub, društvo ali družbo, ali v obliki sezonske karte in abonementa za določeno število vstopov ali za vstopne v določeni časovni periodi. V tem primeru se pobira ustrezna taksa po skupno plačani vsoti, odnosno pri klubih, društvih in podjetjih, kjer je vstopnina obsežna v članarini, z 20 odstotki letne članarine, v katero se všteva tudi vpisnina, ako je višja nego 5 Din.

Veselični davek plačujejo tudi lastniki lokalov, v katerih se prodajajo pijače in jedila po navadnih cenah, ako se v teh lokalih prirejajo brez vstopnine zabave, plesne veselice in razvedrila (petje, godba itd.). Od takih prireditev se pobira taksa pavšalno za en dan in dotični čas ali za eno predstavo. Gostilničarji, ki prirejajo ples v svojih lokalih, so torej dolžni plačati veselični davek tudi, ako ne pobirajo nobene vstopnine in cene pijač in jedil ne presežajo običajne izmere.

Plačevanja veseličnega davka so oproščene:

1.) zabave na vaških slavnostih, cerkvenih slovesnostih in narodnih svečanostih, ako se prirejajo na krajih, ki so za to določeni;

2.) koncerti in zabave, ki jih prireja šolska uprava ali mladina na korist učencem dotične šole v šolskih prostorih;

3.) poučna predavanja, poučne in pridobitne razstave ali vaje sokolskih (orlovskih) in gimnastičnosportnih društev, če niso zvezane s plesnimi veselnicami;

4.) koncerti ali zabave prostovoljnih gasilnih društev, ki se vzdržujejo sama, ako so te prireditve namenjene izključno zato, da se nabavijo priprave, potrebne zoper požar.

Veselični davek se plačuje praviloma naprej. Vsakdo, ki prireja zabave, zavezane veseličnemu davku le od časa do časa, mora, čim si izposluje za nje policijsko dovolilo, javiti prireditev pristojnemu davčnemu uradu ali oddelku finančne kontrole ob navadnih uradnih urah, najmanj pa 24 ur pred prireditvijo, predložiti vse vstopnice in plačati takso.

Predložene vstopnice, ki morajo biti vezane v knjižico, imeti juksto in talon s kuponom ter se glasiti na naprej določeni znesek, opremi davčni urad ali oddelk finančne kontrole s svojim žigom ter jih v to določeni funkcijonar podpiše. Prireditelj je dolžan na vstopnici naznačiti tudi dan izdaje, preden jo proda. Pri izrabi vstopnice se mora od nje odtrgati kupon in vstopnica vrniti obiskovalcu, da se z njo izkaže v primeru kontrole. Vstopnice se smejo porabljeti le za naprej določeni prostor, ako se uporabljajo za vstop na dražji prostor, se morajo izročiti obiskovalcem dodatne karte, ki so istotako zavezane veseličnemu davku.

Kontrolo o pravilni uporabi vstopnic in predpisov o veselični taksi vrše organi finančne uprave, ki sme za to pooblastiti tudi policijsko ali občinsko oblastvo.

Ako se vstopnice ne prodajo, je prireditelj upravičen zahtevati povračilo preveč plačane takse v roku petih dni od dne, ko se je priredila zabava. Dan zabave se ne všteva v ta rok. Povračilo se sme izvršiti le, ako predložene vstopnice niso iztrgane iz knjižice in imajo kupone. Prošnje, ki so kolka proste, je vlagati pri pristojnem davčnemu uradu.

Pri prireditvah, na katerih se pobirajo poleg vstopnine ali namesto vstopnine pred prireditvijo ali pri blagajni prostovoljni prispevki, se mora voditi o teh prispevkih natančen seznam (po tekočih številkah) vseh prispevnikov in o vsotah danega prispevka. Na te prispevke odpadajoča taksa se mora še na dan prireditve izročiti odposlanemu funkcijonarju, da jo odpremi davčnemu uradu.

Kadar je vstop na zabavo dovoljen brez vstopnine in se tudi ne pobirajo prostovoljni prispevki (n. pr. domače plesne veselice), se določi taksa pavšalno za en dan in lastnik lokala jo mora plačati v naprej. Pri določitvi pavšalne takse se vpošteva obseg lokala, število sedežev, koliko časa igra godba itd. in kakšne zneske plačujejo v dotičnem kraju podobni lokali kot takso na vstopnice. Pavšal določajo finančna okrajna ravnateljstva, davčni uradi ali oddelki finančne kontrole. Proti odmeri pavšala je dopustna pritožba, ako je pavšal odmerilo finančno okrajno ravnateljstvo na generalno direkcijo posrednih davkov, sicer pa na finančno okrajno ravnateljstvo. Pritožba se vlaga tekom treh dni pri onem oblastvu ali uradu, ki je pavšal odmeril. Pritožbo, ki nima odložilne moči, je kolkovati s kolkom 5 Din. Pavšal se pobira tudi od lastnikov onih lokalov, v katerih godci, pevci in drugi sami pobirajo prispevke.

Plačniki pavšala so upravičeni prositi za povračilo plačanega zneska, ako se zabava, za katero so plačali pavšal, ali sploh ni vršila ali pa se ni vršila ves čas, za katerega je plačan pavšal. Prošnje je vlagati v petih dneh izza dne, ko so prestali pogoji za pobiranje takse.

Za pobiranje veselilne takse na bare, kabarete itd. kakor tudi za lokale, kjer igra godba in so cene jedil in pijač večje nego v sličnih lokalih — vsi ti plačujejo 20odstotno takso od celokupnih kosmatih prejemkov — je predpisan poseben pravilnik, ki je objavljen v Uradnem listu z dne 11. oktobra 1922., št. 106. Ta pravilnik določa med drugim, da morajo vsi lastniki (najemniki) označenih lokalov voditi trgovske knjige, v katere morajo vsak dan vpisovati vse zneske, prejete za jedi, pijače, garderobo itd.

Na prestopke predpisov o veselilnem davku so zapretene občutne globe.

Za stalne prireditelje zabav (gledališča, kinematografe itd.) veljajo poleg navedenih še posebna določila.

Poleg državnega veselilnega davka se pobira v Ljubljani še občinski veselilni davek v izmeri 20 odstotkov vstopnine, najmanj pa 10 para od vsake vstopnice. Občinskega veselilnega davka so oproščene izključno dobrodelne in patrijotične prireditve, predavanja, razstave, muzej in galerije slik, dalje koncertne in gledališke prireditve z vstopnino do 1 K, ako se ne vrše ob mizah, in prireditve, za katere se pobira vstopnina do 20 vin. Vstopnice se morajo najmanj tri dni pred izdajo predložiti mestnemu knjigovodstvu, da jih opremi z uradnim pečatom. Občinski davek se plača v roku petih dni po prireditvi na podlagi posebnega obračuna.

Razno.

Zahvala. Za mnogoštevilne dokaze pozornosti, ki sem jih povodom slavlja srebrne poroke in 25letnice javnega delovanja s strani naših organizacij in posameznih tovarišev prejel, izrekam tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo, vrnivši vse dobre želje slogi, propevanju in napredku milega mi slovenskega obrtništva. — Središče, 1. marca 1923.

J. Zadravec.

Vsem obrtnim zadrugam na znanje. Zvezni načelnik tov. Franchetti je po dolgoletni preizkušnji in praksi sestavil za vodstvo obrtnih zadrug kataster združnih članov, v katerem je za vsakega posameznega združnega člana natančno razvidno vse, kar zadruga mora imeti v evidenci od svojih članov in pripadnikov. Po vpeljavi katastra ima združno vodstvo za vsakega člana jasno razvidno, kdaj in kje je rojen, kam je pristojen, od kdaj izvršuje obrt in kdo mu je izdal obrtni list, ali če se obrt nadaljuje po namestniku ali poslovođji, če se obrt nadaljuje na račun vdove ali nedoletnih otrok. Dalje ima kataster na šestih straneh prostor za priglasitev in odglasitev pomočnikov in vajencev z natančno navedbo načina porabe, dan, mesec in leto vstopa ali izstopa, čas učne dobe in kdaj je vajenec napravil predpisano preizkušnjo. Kataster ima dalje na štirih straneh prostor, da se zabeležijo vsa plačila, za katere je združni član po predpisih združnih pravil dolžan skrbeti in zadrugi odračunati. Z eno besedo rečeno, za vsakega združnega člana je v katastru jasno in razločno razvidno vse, kar ima združni član posla z zadrugo. Posebno važno je, da ima vsak združni član pri zadrugi prijavitvene vse pomočnike in vajence, kakor tudi, da vsak vé, kakšne prispevke je plačal zadrugi. Zatorej je tudi priporočati, da si vsak združni član nabavi za svojo osebo en iztis

katastra, katerega naj vodi vedno natančno. Kataster je založila «Učiteljska tiskarna» v Ljubljani in stane en iztis 6 Din. Zadruga, ki si želijo vpeljati natančen pregled svojih članov in pripadnikov, naj si namesto dosedanjih knjig in zapisnikov uvedejo sistem katastra, ki je bolj razviden in povzroča manj dela. Posebi umevno je, da je treba tako, kakor pri knjigah in zapisnikih, voditi pri katastru tudi indeks, da se hitro najde vsakega, katerega se išče. Zatorej se za praktično in jasno vodstvo združnega poslovanja priporoča sistem katastra združnih članov.

Kritičen položaj malega obrtnika na deželi. Vsled padca valute, velike draginje in slabe letine je postal položaj malih obrtnikov na deželi zelo opasen. Ker primanjkuje konzumentom denarja, ni dela in v vseh strokah grozi brezposelnost. Zlasti je škodljiva okolnost, da se je po preobratu jako pomnožilo število obrtnikov, ker postane sedaj moški že z 21. letom polnoleten in so se mladi pomočniki osamosvojili kot mojstri, se oženili in sedaj trpijo z družino vred pomanjkanje. Ti mladi mojstri tudi nikakor niso zmožni za svojo stroko, ker niso dosti naobraženi in je že marsikateremu žal, da je postal samostojen mojster. Vsekakor bi bilo priporočati, da bi se pomočniška doba podaljšala najmanj na pet let, ker bi se s tem omejilo število mojstrov in pripomoglo pomočnikom do popolne izobrazbe. Veliko zlo je tudi to, da imajo nekateri mojstri preveč vajencev; čez par let imajo ravno toliko pomočnikov, potem mojstrov in konkurentov. Če daje mojster vajencu hirano in stanovanje, bi bilo bolje, da bi še pridejal nekaj kron in imel bi lahko pomočnika, ki bi mu več koristil kakor vajenec, s katerim ima največkrat le jezo in škodo. Preveliko število pomočnikov povzroča, da ne morejo vsi dobiti mesta in so prisiljeni «fušati» doma in delati mojstrom umazano konkurencio. Zatorej, obrtniki, zmanjšajte število vajencev, podaljšajte pomočniško dobo, ker le na ta način bo mogoče pomagati propadajočemu obrtniškemu stanu.

I. H.

Delegatom Zveze obrtnih zadrug. V nedeljo dne 15. aprila 1923. se vrši redni občni zbor Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, na katerem so poleg obligatnega dnevnega reda še razne druge važne točke socialnega in gospodarskega značaja. Ker bo dnevni red precej obširen in se bo isti težko končal pred 13. uro, bi bilo umestno, da priredi Zveza za delegate skupen obed, pri kateri priliki spregovorimo še lahko kaj drugega, kar nas zanima za bodočnost. Zastopniki, ki se nameravajo udeležiti skupnega obeda, naj to naznanijo do 12. aprila Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Želeti je, da se zastopniki zadrug med seboj tudi bližje spoznajo in menjamo med seboj nazore in misli. Zatorej je pričakovati, da se skupnega obeda ne udeleže samo zastopniki zunanjih zadrug, marveč da se v polnem številu priklopijo tudi zastopniki ljubljanskih zadrug.

Središče. Kdor je posetil nedeljski občni zbor tukajšnjega obrtnega društva, mora z veseljem priznati, da šteje to društvo k najbolj delujočim obrtniškimi organizacijam v Sloveniji. Ne samo po številu svojih članov — društvo šteje 98 rednih, 5 ustanovnih in 5 podpornih članov — ampak tudi po marljivem delovanju svojega odbora. Po tajnikovem poročilu je priredilo središko obrtno društvo dva poučna izleta, dve zabavi, vodilo in uspešno izvršilo je volitev v pridobninsko komisijo ter skrbno posvetilo svoje moči ustanovitvi obrtne nadaljevalne šole v Središču, ki pod vodstvom tukajšnjega učiteljstva naravnost vzorno uspeva. Blagajnično stanje z nad 27.000 K prebitkom je za prvo leto obstanka nad vse

zadovoljivo. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. Zadravec, v ostalem pa je bil za leto 1923. potrjen dosedanj odbor. Društvo priredi v kratkem več poučnih predavanj in knjigovodstveni kurz za malo obrtništvo. Z ozirom na predstoječe volitve v državno skupščino je predsednik pojasnil nazvočim pomen teh volitev z obrtno-gospodarskega stališča in jim priporočil, da brez izjeme zaupajo svoje kroglice našim odličnim obrtniškimi sobojnikom in prijateljem (Rebeku, Gumzeju in Petovarju), katerih imena nam v slučaju izvolitve jamčijo, da se bodo vselej in pri vsaki priliki zavedali svoje dolžnosti in njim izkazanega zaupanja.

Jesenice-Sava. Na krasno uspelem občnem zboru obrtniškega društva za sodni okraj Kranjska gora, ki se je vršil v nedeljo dne 11. marca v restavraciji pri «Mesarju» in katerega se je udeležil tudi tovariš Franchetti iz Ljubljane, se je po zaslugi tovariša in odbornika društva Zupana nabrala vsota 154 Din 25 p za tiskovni sklad «Obrtnega Vestnika». Hvala tovarišu Zupanu in vsem darovalcem za požrtvovalnost in navdušenost za «Obrtni Vestnik» z željo, da bi ta lepi zgled požrtvovalnosti posnemala vsa obrtna društva in ob priliki svojih zborovanj poleg pridobitve novih naročnikov nabrala še primerno vsoto za tiskovni sklad «Obrtnega Vestnika». Na občnem zboru se je priglasilo še nad 20 novih naročnikov, ki so naročnino za vse leto takoj plačali. Živela zavednost!

Taksa za učna izpričevala in pisma rokodelskih vajencev in pomočnikov. Izpričevala o preizkušnji za rokodelskega pomočnika so kolka prosta (pripomba 1. k postavkama 3. in 4. taksne tarife in § 104. d, odstavek 2., zakona z dne 5. februarja 1907., drž. zak. št. 26), istotako so kolka prosta učna pisma, ki jih izstavljajo stanovske obrtne zadruge o priliki oprostitve rokodelskih vajencev (člen 143. srb. obrt. zakona in razglas delegacije ministrstva financ v Ljubljani z dne 6. maja 1922, št. B II 5/65, Uradni list, kos 52., stran 345. iz leta 1922). Učna izpričevala, ki jih izdajajo rokodelski mojstri sami svojim vajencem po dovršeni učni dobi, pa so zavezana taksi 10 Din (postavki 3. in 4. taksne tarife in razpis finančnega ministrstva z dne 27. maja 1908, št. 16.910, pristojbinska priloga št. 5).

Strokovno predavanje in praktično razkazovanje o barvanju živih las z «Oreal Henne» barvo je priredila v torek, dne 6. marca, deželna zadruga brivcev v Ljubljani. Predaval je strokovni učitelj g. Adolf Nefzger z Dunaja. Pri praktičnem razkazovanju mu je pomagal njegov bivši učenec Metod Podkrajšek, sin zadrugnega člana in tovariša g. Matka Podkrajška iz Ljubljane. Strokovno predavanje je bilo povsem stvarno in poučljivo in je predavatelj dobil vsestransko priznanje in pohvalo. Pri praktičnem razkazovanju se je dokazalo, da je «Oreal Henne» barva za barvanje živih ženskih las najboljša, najlepša in brez vsakega vpliva na zdravje, torej najbolj priporočljiva barva. Pač je procedura precej dolgotrajna in mučna ali uspeh barvanja je večinoma z najboljšim uspehom dosežen. Želeti bi bilo, da zadruga pridobi enega strokovnega učitelja, ki bi priredil v Ljubljani daljši strokovni tečaj v vseh panogah brivskega in vlašarskega obrta. Tečaj naj bi se vršil podnevi za vajence in mojstre in v večernih urah pa za podnevi zaposlene pomočnike. Treba je misliti na to, da se v brivskem obrtu izpopolnimo in najdemo drug vir dohodkov, ker samo z britvijo in škarjami se ne bo dalo več živeti in preživljati družino. Ako se malo več računa za britje, poskuša po večini vsak, da se doma obrije sam, če se pa dela za nizko ceno, pa zopet ni mogoče kriti stroškov

za pomočnike, drago najemščino lokalov, visoke davke in vsestransko draginjo. Brivska obrt gre težkim časom nasproti in zaradi tega bo treba gledati z vso resnostjo na vir drugačnih dohodkov.

Občni zbor «Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo» v Ljubljani se vrši dne 9. maja t. l., in sicer dopoldan interni občni zbor, popoldan pa splošni del, na katerem bi se razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih in na katerega bi bil dovoljen razen oficijelnim zveznim delegatom pristop vsakemu članu gremija, da bi lahko vsak posameznik k debati o poedinih razpravah izrazil svoje pritožbe, želje in predloge. Vsled tega bi odpadel posebni manifestacijski trgovski shod. Prijateljski sestanek bi se torej vršil v sredo 9. maja, ki je dan pred praznikom, zvečer na čast zunanjim gostom. Onim trgovcem, ki se bodo udeležili prijateljskega sestanka in seveda prenočili v Ljubljani, bo treba preskrbeti potrebna stanovanja. Zato prosi Gremij trgovcev v Ljubljani vse one gospode tovariše, ki so namenjeni čez noč ostati v Ljubljani, da mu to pravočasno sporoče.

Obrtno zadržno nadzorništvo v Celju je minulo nedeljo sklicalo v Celje zborovanje krojaških mojstrov, ki je bilo precej dobro obiskano. Zborovalci so sklenili ustanoviti zadrugo krojaških mojstrov za politične okraje Celje, Brežice in Konjice ter za sodne okraje Rogatec, Šoštanj in Slovenjgradec.

Kovaški mojstri so imeli v Celju 4. t. m. zborovanje, na katerem je bilo 46 mojstrov navzočih. Zborovanje je sklicalo obrtno zadržno nadzorstvo v Celju. Sklenilo se je ustanoviti zadrugo kovaških mojstrov za politične okraje Celje, Brežice in Konjice ter za sodne okraje Rogatec, Šoštanj in Slovenjgradec. Zborovalci so protestirali proti taksi na vozila in osemurnemu delavniku. Ob zaključku zborovanja so se zahvalili g. obrtnozadržnemu komisarju Založniku za njegov trud ter ga prosili še za nadaljnje sodelovanje.

Razglas ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani. Podpisani urad je z odlokom z dne 3. marca 1923, št. 1256, odobril pravila pokrajinske zadruge krovcev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani. Z ustanovitvijo imenovane zadruge so postali vsi krovci, izvzemši krovce slamnatih streh, člani te strokovne zadruge in so izločeni iz zadrug, pri katerih so bili do sedaj včlanjeni. — Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, dne 3. marca 1923. Dr. Marn s. r.

Državna borza dela. Pri vseh podružnicah Državne borze dela v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 25. februarja do 3. marca 1923. dela 295 moških in 112 ženskih delovnih moči. Delodajalci pa so iskali 458 moških in 89 ženskih delovnih moči. Posredovanj se je izvršilo 193. — Promet od 1. januarja do 3. marca 1923. izkazuje 5927 strank, in sicer 2327 delodajalcev in 3600 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1326. — Dela iščejo: strojni ključavničarji, kovači, elektromonterji, mizarji, stavbinski ključavničarji, tapetniki, zidarji, slikarji, pleškarji, tesarji, peki, mlinarji, mesarji, trgovski sodrudniki, prodajalke, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: elektrokotvičarji, zlatarji, mizarji, kolarji, usnarji, čevljarji, natararice, sodavičar, šivilje za moško perilo, kamnosek, služkinje, kuharice, vajenci itd.

Otvoritev telefonske centrale pri pošti Velika Nedelja. Pri pošti Velika Nedelja je bila dne 19. februarja 1923. otvorena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Poštna zveza s Sušakom. Dne 5. t. m. je bila vpovstavljena poštna zveza s Sušakom ter uvedeni celokupni poštni, brzojavni in telefonski promet. Brzojavno-telefonska postaja Sv. Ana je bila istodobno ukinjena.

Carinarnica na Sušaku. Te dni so odpotovali na Sušak odrejeni inspektorji, upravnik in uradniki zaradi osnovanja carinarnice, ki bo takoj začela poslovati. Pravi značaj bo dobila ta carinarnica šele, ko bo luka Baroš v naših rokah.

Izmenjava denarja v izpraznjenem ozemlju Dalmacije. Komisija finančnega ministrstva za izmenjavo denarja v tretjem pasu je dovršila predpriprave in se bo sedaj pričela zamenjava. Izvršila se bo po prejšnjih določbah, ki so bile v veljavi za 1. in 2. pas. Do 100.000 kron se bodo zamenjale 4 K za 1 dinar, nad 100.000 K pa v relaciji 6 proti 1. Po računu finančnega ministrstva bo znašala vsota zamenjanega denarja 50 do 60 milijonov kron. Ako se bo med zamenjavo ugotovilo, da je denarja več, more ministrski svet skleniti, da se zamenjava izvrši v večji relaciji.

Monopolski dohodki v mesecu decembru. Iz Beograda poročajo, da so dohodki monopolske uprave v mesecu decembru 1922. bili sledeči: Srbija od taks in prodaje tobaka nad 28 milijonov Din, od soli in taks 12 milijonov, od petroleja in taks nad 16 milijonov, od vžigalic 2 milijona, od cigaretnega papirja 3½ milijona ter razni dohodki 130.000 Din. — Bosna in Hercegovina: od soli 4 milijone, od tobaka 10 milijonov, od taks na petrolej in monopolske papirje 2 milijona. — Dalmacija: od tobaka 3 milijone, od soli 2½ milijona, ostali dohodki 4 milijone. — Črna gora: vseh monopolskih predmetov in taks 2½ milijona. — Hrvatska in Slavonija: od tobaka 20,7 milijonov, od soli 10,2 milijonov, ostali dohodki 12,7 milijonov. — Banat in Baranja: od tobaka 7,9 milijonov, od soli 2 milijona, ostali dohodki 3 milijone dinarjev.

Generalni inšpektorat ministrstva financ je odredil sledeče: Da ne bo nastalo nagomiljevanje poštnih paketov, ki so podvrženi carini, odrejam, da se vsi paketi takoj zacarinijo, če jim tudi ni priložena faktura. Vsled tega odpadejo vsa obvestila naslovnikom, oziroma pozivi, da predložijo fakture. Uvozniki, ki prejemaajo take pakete, ne bodo mogli kupiti potrebne devize za plačilo blaga, ker ne bodo mogli predložiti od carinarnice odobrene fakture. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja na to odredbo vse svoje člane kakor tudi ostale trgovce v Sloveniji, da odločno zahtevajo od svojih liferantov, da prilože poštnim paketom tudi fakture.

Carina na mast. Finančni minister je dobil od uradniške zadrage predlog, da naj bi se namesto sedanje carine na mast v denarju uvedla carina v naravi, in sicer za 3 kg masti 1 kg v naravi kot carina. Na ta način dobljena mast bi se oddajala uradniškim zadrugam za prehrano uradnikov in njihovih rodbin.

Zastajanje izvoza. Zboljšanje naše valute že povzroča zastajanje izvoza. Tako je prenehalo med drugim povpraševanje po semenjskem krompirju v Sloveniji, ki je imel dobre izgleda za izvoz. V velikih množinah pa še gre iz naše države, zlasti iz Hrvatske, perutnina, ki se izvaža preko Rakeka in Italije največ v Francijo.

Stalna izložba naših proizvodov v Solunu. Naša trgovinska in industrijska zbornica v Solunu je dovršila vse priprave v svrhu otvoritve permanentne izložbe naših proizvodov v njenih prostorih. Zbornica naproša vse naše izvozniške firme, ki bi želele biti na izložbi zastopane, da pošljejo vzorce svojih proizvodov in podatke o pogojih dobave na naslov: Stoa Hadji Osman 6.

Izvoz lesa iz Slovenije je zadnje čase oživel. Največ blaga odhaja v Italijo. V mesecu februarju smo preko Jesenic, kakor se poroča, izvozili okrog 400 vagonov. Povpraševanje ne popušča. Cene blagu so se nekam utrdile. Italijanskih agentov ne manjka.

Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Na podlagi izkaza Narodne banke z dne 22. februarja smo imeli za 5.255.600.000 Din papirnatega denarja v prometu. Število novčanic se je znižalo od zadnjega izkaza za 31,6 milijonov dinarjev.

Dobava vojaške opreme. Pri upravi zavoda za izradu vojne odeče I. v Beogradu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: dne 20. marca t. l. glede dobave kalpakov in dolmanov za kraljevo gardo (iz državnega materiala, razne kožuhovine za podlogo); dne 21. marca t. l. glede dobave sivih in belih rokavic ter raznih jermenčkov in bort; dne 23. marca t. l. glede dobave raznih gumbov; dne 24. marca t. l. glede dobave perjanic itd. za kraljevo gardo ter zaponk (Hafteln); dne 26. marca t. l. glede dobave kožuhov ter dne 28. marca t. l. glede dobave blaga za slamnice. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja praznih sodov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 28. marca t. l. ob 11. uri dopoldne dražba 1600 praznih sodov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja stare vojaške opreme. Pri upravi zavoda za izradu vojne odeče II. v Sarajevu se bo vršila dne 20. marca t. l. dražba stare vojaške opreme (obleke, čepic, obutve itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Srednjeevropska valutna unija. Z Dunaja se poroča, da se je v češkoslovaški trgovski zbornici na Dunaju v prisotnosti češkoslovaškega poslanika dr. Krofte govorilo tudi o vprašanju valutne unije med Češkoslovaško in drugimi srednjeevropskimi državami. Tudi predsednik Masaryk tej misli baje ni nasproten.

Znižana voznina na avstrijskih železnicah za časa dunajskega velikega sejma. S 15. februarjem se je, kakor je znano, znatno znižala voznina na avstrijskih železnicah. Vrhutega se za časa dunajskega sejma obiskovalcem dovoli še znaten popust. Za inozemce velja 25odstotni popust na vseh vlakih, razen luksuznih, in sicer za vožnjo tja in nazaj z nastopno omejitvijo: Potnik mora pri enem uradnih prometnih uradov pokazati sejmsko izkaznico in kupiti vozni list za nazaj. Ta vozni list mu daje pravico, da se sme pri znižani voznini voziti dne 17. ali 18. marca od avstrijske obmejne postaje dalje na Dunaj in se dne 24. ali 25. marca vrniti preko iste obmejne postaje. Ako se pa posetnik sejma ne vozi določenega dne tja, oziroma nazaj, mora doplačati razliko med normalno in znižano voznino.

Avstrijske železnice. Avstrijske zvezne železnice so naročile v svrhu izpolnitve prometnih sredstev za l. 1923. v graški in semerinški tovarni 29 lokomotiv, 17 tenderjev in 249 osebnih in tovorih vagonov. Stroški bodo znašali 90 milijard kron. Dalje izdelujeta na račun zvezne železniške uprave floridsdorfska tovarna vagonov in lokomotiv Brown-Bovery-Werken 47 električnih lokomotiv za progo Arlberg-Salzkammergut. S temi naročili je industrija lokomotiv in vagonov zaposlena za vse poltje.

Vozne cene na nemških železnicah. Na vseh nemških železnicah so se s 1. marcem podražile cene za 100 odstotkov. Enotne cene znašajo za 1 km v prvem razredu 96, v drugem 48, v tretjem 24 in v četrtem 16 mark. Pribitki za D-vlake znašajo v prvi coni do 795 km po razredih 1600, 800 in 400 mark, v drugi coni čez 150 km 4800, 2400 in 1200 mark. Listki, ki določajo prostor v vozu, stanejo za prvi razred 800, za drugi 400 in za tretji 200 mark.

Kovani denar v Nemčiji. Te dni so začeli v Nemčiji kovati denar po 200 mark. Denar ima isto velikost in debelost kot sedanji srebrni komad za eno marko. Skupna količina kovanega denarja bo znašala 60 milijard mark. Izdelalo se bo dnevno dva milijona komadov kovanega denarja. Ko se bo izdelalo 15 milijonov komadov, pride kovan denar v promet.

Prva državljanska dolžnost je ženitev. Angorska vlada je predložila svoji narodni skupščini zakonski načrt, ki pravi v svojem prvem členu, da se starost za zakon določa z 18. letom. Kdor se ne poroči, ko je star 25 let, bo prisiljen k temu. Ako je dotična oseba morda bolna, se jo v starosti 24 let natančno preišče in samo, ako ima neozdravljivo bolezen, ostane neporočen. Ako gre mož na potovanje in ne more svoje žene vzeti s seboj, mora dobiti od lokalne oblasti dopust. Ako mora živeti dalje časa proč od svoje žene, pa razpolaga s sredstvi, se mora drugič poročiti in pri povratku svojo drugo ženo s seboj pripeljati. Kdor ima ob svojem 50. letu samo eno ženo, pa mu sredstva dovoljujejo, da bi lahko imel še eno, je obvezan skrbeti za eno ali več sirot, ako si noče nakopati na rame še druge žene. Dijaki so oproščeni poročne dolžnosti do konca svojih študij. Tako se je batil, da bo mnogo turških dijakov študiralo zelo dolgo časa.

Novi zlati rudniki v južni Afriki. Kakor poročajo listi iz Kapskega mesta, so odkrili nove zlate rudnike v waterberškem, rustemberškem in mariškem pogorju, ki se raztezajo brez dvoma do dežele Bečuarov. Ruda, ki so jo rudarski uradniki preizkusili, kaže najboljše lastnosti.

Opeka iz papirja. Nemci nameravajo pričetni izdelovanje opeke iz papirja. Opeka bi bila tako močna, da ne bi popuščala vode in da bi kljubovala vremenskim neprilikom. Služila bi le kot strešna opeka.

Dolžina jugoslovanskih železnic. Ozemlje Jugoslavije, ki meri 252.000 kvadratnih kilometrov, ima skupno 9434 kilometrov državnih in zasebnih normalnih in ozkotirnih prog. Na en kvadratni meter pride samo 38 cm železnice. Od celokupnega jugoslovanskega omrežja je državne lastnine 5165 km ali 55 %, ki se delijo v normalnotirne (3129 km) in ozkotirne (1998 km). Dvotirnih prog je v državni posesti le 18 km. Državne železnice opravljajo obrat še po 2660 km privatnih prog, ki so večinoma normalnotirne (2592 km) in le malo ozkih (68 km). Skupno opravlja torej država 7875 km ali 83,1 % celotnega omrežja. Južna železnica ima v posesti 755 km, od teh le 22,7 km ozkotirnih prog, zato pa 239 km dvotirnih in 494 kilometrov enotirnih prog. Skupno zavzema južna železnica 8 % celotnega jugoslovanskega omrežja. Železniško omrežje v Jugoslaviji je nastalo: bivša Avstrija je prispevala s 436 km državnih železnic, Ogrska z 1418 km, Bosna z 998 km bivših deželnih železnic in 104 km vojaške železnice; bivša Srbija je imela 1616 km prog, v naši državi pa se je do sedaj na novo zgradilo 592 km.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 15. aprila 1923., ob 9. uri dopoldne
v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo o delovanju zveznega načelstva.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo računskih preglednikov.
6. Proračun za leto 1923.
7. Določitev prispevkov včlanjenih zadrug.
8. Sprememba pravil.
9. Predlog, da se obrtnonadaljevalne šole poddržavijo.
10. Predlog, da se imenuje uradu za pospeševanje obrti poslovodeči odbor.
11. Raznoterosti.

Če občni zbor v določeni uri ne bode sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje.

O predlogih, ki niso na dnevnem redu, se razpravlja le tedaj, če tretjina navzočih zastopnikov prizna nujnost (§ 11. c. zveznih pravil).

Zastopniki zadrug, ki se žele po občnem zboru udeležiti skupnega obeda, naj svojo udeležbo prijavijo do 12. aprila 1923 podpisaneemu načelniku.

Načelstvo prosi, da se vsi gospodje zastopniki zadrug pravočasno in zanesljivo udeležijo občnega zbora.

Za načelstvo:

„Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“:

Engelbert Franchetti

načelnik.

Objava.

Podpisani najvljudneje naznanjam cenj. občinstvu in svojim cenj. naročnikom, da sem po smrti tvrdkinega javnega družabnika gosp. Ludovika Rožiča prevzel sobnoslikarsko in pleskarsko tvrdko „BRATA ROŽIČ“, Vegova ulica števil. 8, v Ljubljani, v samolast.

Tvrdkini protokolirani naziv ostane vsled tega neizpremenjen.

Obratuje se vsled tega v neomejenem obsegu **solidno, ceno in točno.**

Štefan Rožič,

lastnik sobnoslikarske in pleskarske tvrdke „BRATA ROŽIČ“.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Kreditno društvo

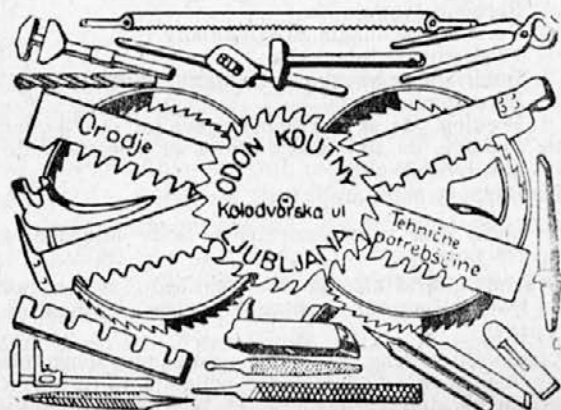
Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Štampilje

iz kovine in gumija
za obrtnike, trgovce, urade

Ciril Sitar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

Fotografski in
umetno slikarski atelje **Avg. Černe**

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje
Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi
in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Restavrira
stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privatnike itd. itd.

Za fotografe znižane cene.

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Sibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82.
New-York City. **Banko Jugoslavo de Chile,**
Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
Porvenir.

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.